

**ŚLĄSKI URZĄD WOJEWÓDZKI
WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO**

**WYTYCZNE
WOJEWODY ŚLĄSKIEGO
SZEF A OBRONY CYWILNEJ WOJEWÓDZTWA**

z dnia 16 stycznia 2008 r.

w sprawie rodzajów formacji obrony cywilnej tworzonych na terenie województwa śląskiego, ich struktur organizacyjnych, czasów osiągnięcia gotowości do działania oraz zadań i wyposażenia.

**KATOWICE
styczeń 2008 r.**

Przy powoływaniu, organizowaniu oraz reorganizowaniu formacji obrony cywilnej przez Szefa OC lub pracodawcę wskazanym jest kierowanie się zapisami i uwagami zawartymi w wytycznych.

Ponadto należy uwzględnić następujące zagadnienia:

- a) skalę występujących zagrożeń na administrowanym terenie;
 - b) zakłady produkujące lub przechowujące toksyczne środki przemysłowe (TŚP), względnie materiały niebezpieczne (MN);
 - c) zakłady kontynuujące pracę w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny;
 - d) zakłady ważne dla bezpieczeństwa i obronności kraju;
4. Nadzór na terenie województwa oraz koordynację i konsultację zadań wynikających z wytycznych sprawują:
- a) w stosunku do zakładów pracy na terenie których powołano FOC – właściwi Szefowie OC poprzez podległe im komórki organizacyjne realizujące zadania z zakresu obrony cywilnej;
 - b) w stosunku do jednostek powiatowych (starostwa ziemskie i grodzkie) oraz FOC powoływanych na szczeblu wojewódzkim – Dyrektor WZK ŚWV poprzez podległych pracowników.
5. Opracowując tabele należności tj. wyposażenia FOC wskazanym jest uwzględnić następujące uwagi:
- a) przekazane wraz z wytycznymi tabele stanowią podstawę do opracowania własnych tabel należności,
 - b) maski przeciwgazowe z komorą foniczną należy przydzielić w pierwszej kolejności dla personelu kierowniczego (ZKOC, kadry kierowniczej FOC).
 - c) zabezpieczenie zapasowych źródeł zasilania do przyrządów jest obowiązkiem użytkownika.
 - d) przygotowanie miejsc noclegowych, pozostaje w gestii osób powołujących formacje w oparciu o posiadane możliwości tj. materace polowe, fózka lub miejsca w budynkach itp.

.....
Wojewoda Śląski
Szef Obrony Cywilnej Województwa

„Zmieniająca się charakterystyka zagrożeń powoduje konieczność doskonalenia systemu ochrony ludności, a zwłaszcza jego sprawnego funkcjonowania oraz efektywnego wykorzystania posiadanych sił i środków”.

1. Niniejsze Wytoczne w sprawie powoływanych na terenie województwa formacji obrony cywilnej, struktur organizacyjnych, czasów osiągnięcia gotowości do działania oraz zadań i wyposażenia w sprzęt oparte są o następujące przepisy prawne:

- a) Art. 138 ust. 3 Ustawy o powszechnym obowiązku RP (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. nr 241 poz. 2416 z dnia 9 listopada 2004 r.),
- b) § 3 ust. 7, § 4 ust. 2 oraz § 7 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. z 2002 r. Nr 96, poz. 850).

2. Adresatami wytocznych są:

- a) Szefowie OC jednostek administracji samorządowej (starostowie, prezydenci miast, burmistrzowie, wójtowie),
- b) Pracodawcy powołujący FOC.

Wytocznych nie stosuje się do oddziałów obrony cywilnej przeznaczonych do odbywania zasadniczej służby w obronie cywilnej oraz oddziałów przeznaczonych do szkolenia poborowych w obronie cywilnej.

3. Niniejsze wytoczne określają:

- a) Rodzaje formacji obrony cywilnej wg załącznika nr 1:
 - szczegółowe struktury organizacyjne formacji obrony cywilnej oraz ich przykładowe wyposażenie w sprzęt.
- b) Podstawowe zadania formacji obrony cywilnej wg załącznika nr 2.
- c) Czasy osiągnięcia przez formacje obrony cywilnej gotowości do działania wg załącznika nr 3.
- d) Zadania Komendantów formacji obrony cywilnej wg załącznika nr 4.
- e) Zasady opracowania planów działania formacji obrony cywilnej wg załącznika nr 5.

Rodzaje formacji obrony cywilnej

I. Formacje Ochrony Ogólnej

1. Pluton Ochrony Ogólnej (plo)
2. Drużyna Ochrony Ogólnej (dro)

II. Formacje Likwidacji Skazeh

1. Pluton Likwidacji Skazeh (plisk)
2. Drużyna Likwidacji Skazeh (drisk)
3. Drużyna Zabiegów Sanitarnych (drszan)
4. Drużyna Odkazania Transportu Samoходowego (drots)
5. Pluton Odkazania Terenu (plot)
6. Drużyna Odkazania Terenu (drot)
7. Pluton Odkazania Transportu Kolejowego (plotk)
8. Drużyna Odkazania Odzieży (drodo)

III. Formacje Sanitarne

1. Drużyna Sanitarna (drsan)

IV. Formacje Ratownictwa Budowlanego

1. Pluton Ratownictwa Budowlanego (plbud)
2. Drużyna Ratownictwa Budowlanego (drbud)

V. Formacje Ratownictwa Komunalnego

1. Pluton Ratownictwa Komunalnego (plrkom)
2. Drużyna Ratownictwa Komunalnego (dtrkom)
3. Drużyna Ratownictwa Wodociągów i Kanalizacji (dtrwk)
4. Drużyna Ratownictwa Ciepłowniczego (dtrc)

VI. Formacje Ratownictwa Energetycznego

1. Pluton Ratownictwa Energetycznego (plre)
2. Drużyna Ratownictwa Elektrycznego (dtrre)
3. Drużyna Ratownictwa Gazowego (dtrg)

VII. Formacje Schronowe

1. Drużyna schronowa (drschr)

VIII. Formacje Przeciwpozarowe

1. Drużyna Pozarnicza (drpoz)

IX. Formacje Porządkowo-Ochronne

1. Pluton Porządkowo-Ochronny (pdp-o)
2. Drużyna Porządkowo-Ochronna (drp-o)

X. Formacje Łączności

1. Drużyna Łączności (drlącz)
2. Drużyna Łączności Radiowej (drlączr)
3. Drużyna Łączności Przewodowej (drlączp)

XI. Formacje Zaopatrzenia

1. Pluton Zaopatrzenia (plzap)

2. Drużyna Zaopatrzenia (drzap)

- XII. Formacje Wykrywania i Alarmowania**
1. Wojewódzki Ośrodek Analizy Danych i Alarmowania (WOADA)
 2. Powiatowy Ośrodek Analizy Danych i Alarmowania (POADA)
 3. Wojewódzka Kompania Analiz Laboratoryjnych (WKAL)
 4. radiowa/ telewizyjna drużyna alarmowania (rda/tda)
 5. drużyna wykrywania i alarmowania (dwa)
 6. drużyna wykrywania zagrożeń (d wz)
 7. drużyna obsługi i napraw urządzeń alarmowania (donua)
 8. samodzielny klucz lotnictwa rozpoznawczo-łącznikowego (sklr-ł)
 9. posterunek alarmowania (pAl)

XIII. Formacje ochrony zabytków

1. Drużyna ochrony zabytków (drozab)

XIV. Formacje społeczno-opiekuncze

1. Drużyna społeczno-opiekuncza (drs-o)

- XV. Formacje Ochrony Płodów Rolnych, Produktów Żywnościowych, Zwierząt Gospodarskich i Pasz**
1. Drużyna Ochrony Płodów Rolnych (dropr)
 2. Drużyna Ochrony Produktów Żywnościowych (dropz)
 3. Drużyna Ochrony Zwierząt Gospodarskich (drozg)
 4. Drużyna Ochrony Pasz (drop)

XVI. Formacje Ratownictwa Chemicznego

1. Pluton Ratownictwa Chemicznego (plrchem)
2. Drużyna Ratownictwa Chemicznego (drchem)

XVII. Formacje Ratownictwa Przeciwpowodziowego

1. Pluton Ratownictwa Przeciwpowodziowego (plrppow)
2. Drużyna Ratownictwa Przeciwpowodziowego (drppow)

Podstawowe zadania Formacji Obrony Cywilnej

Formacje Obrony Cywilnej (FOC) rozróżniamy jako formacje ochrony ogólnej oraz formacje do wykonywania zadań specjalnych.

1. Formacje ochrony ogólnej są przeznaczone do prowadzenia akcji ratunkowych w obiektach i rejonach, w których znajduje się uszkodzona załoga lub ludność.
2. Formacje do wykonywania zadań specjalnych są przeznaczone do wsparcia akcji ratunkowej prowadzonej przez formacje ratownictwa ogólnego.
Formacje te mogą również wykonywać zadania ratownicze samodzielnie.

W zależności od bazy na której są tworzone, FOC występują jako:

- ☐ formacje zakładowe;
- ☐ formacje terenowe.

1. Zakładową formację ochrony ogólnej wykorzystuje się do prowadzenia akcji ratunkowej na terenie zakładu pracy, w którym została utworzona.
2. Terenowa formacja ochrony ogólnej jest przeznaczona do prowadzenia akcji ratunkowej na obszarze właściwej terenowo jednostki administracyjnej.
3. Zakładowa lub terenowa formacja ochrony ogólnej może być skierowana - w razie konieczności - do akcji ratunkowych poza teren swojego działania.

Decyzję w sprawie skierowania może podjąć:

- 1/ właściwy terenowo szef obrony cywilnej;
- 2/ kierownik zakładu pracy tworzący formacje (pracodawca).

Formacje ochrony ogólnej mogą wykonywać zadania ratownicze łącznie z innymi formacjami obrony cywilnej przeznaczonymi do zadań specjalnych.

1. Każda formacja obrony cywilnej / ochrony ogólnej i do zadań specjalnych/ może być użyta do zwalczania klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska oraz usuwania ich skutków.
2. Decyzję o udziale formacji obrony cywilnej w zwalczaniu klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska oraz usuwaniu ich skutków podejmuje właściwy terenowo szef obrony cywilnej na wniosek organu prowadzącego akcję ratunkową.

Czasy osiągnięcia przez formacje obrony cywilnej gotowości do działania

Formacje obrony cywilnej dzielą się ze względu na stopień gotowości do działania na:

- 1/ formacje o wyższym stopniu gotowości;
- 2/ formacje o podstawowym stopniu gotowości.

Do formacji obrony cywilnej o wyższym stopniu gotowości zalicza się wytypowane formacje:

- 1/ ochrony ogólnej;
- 2/ do zadań specjalnych.

Decyzję, która z formacji ochrony ogólnej lub zadań specjalnych zostanie zaliczona do formacji o wyższym stopniu gotowości podejmuje szef obrony cywilnej danej jednostki administracyjnej.

Formacje obrony cywilnej nie zaliczone do formacji o wyższym stopniu gotowości pozostają formacjami o podstawowym stopniu gotowości.

Formacje powołane w ramach Systemu Wykrywania i Alarmowania zaliczone zostały obligatoryjnie jako formacje o wyższym stopniu gotowości.

W stałej gotowości obronnej państwa formacje obrony cywilnej są zobowiązane do:

- 1/ utrzymywania stopnia ukompletowania;
 - a/ stanów osobowych, sprzętu i materiałów oraz wyposażenia indywidualnego - nie mniej niż 90%;
 - b/ sprzętu / w poszczególnych grupach specjalistycznych / - nie mniej niż:
 - 50% przy stanie do trzech formacji,
 - 75% przy stanie wyższym niż trzy formacje w stosunku do etatów i tabel należności.
- 2/ zapewniania wysokiego poziomu przygotowania stanów osobowych pododdziałów ochrony ogólnej i zadań specjalnych - do wykonywania zadań;
- 3/ opracowania i aktualizowania planów użycia sił i środków obrony cywilnej do akcji ratunkowych, niesienia pomocy uszkodzonym oraz współdziałania w zwalczaniu klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska oraz usuwaniu ich skutków.

Formacje obrony cywilnej o wyższym stopniu gotowości są zobowiązane do utrzymywania nie mniej niż 50% stanów osobowych w gotowości do działania w czasie 2 - 4 godzin od przekazania sygnału.

Zadania komendantów formacji obrony cywilnej

Komendant formacji obrony cywilnej odpowiada za całokształt spraw związanych z gotowością formacji do wykonywania zadań obrony cywilnej, a w szczególności za organizację, przygotowanie, wyszkolenie i wyposażenie formacji.

Do podstawowych zadań komendanta formacji należy w szczególności:

1. zapewnienie stałej gotowości sił i środków formacji obrony cywilnej;
2. kierowanie podległą formacją w czasie ratowania i udzielania pomocy poszkodowanym;
3. realizowanie zadań wynikających z planu obrony cywilnej województwa, miasta, gminy lub zakładu pracy;
4. organizowanie powiadamiania i alarmowania o niebezpieczeństwie napadów powietrznych i skażeń / zakazań / podległych formacji;
5. planowanie i organizowanie szkolenia stanu osobowego formacji oraz współdziałanie w organizowaniu szkolenia ludności dotyczącego powszechnej samoobrony;
6. prowadzenie wśród członków formacji pracy wychowawczej mającej na celu zapewnienie pełnej gotowości formacji i właściwej realizacji zadań;
7. inicjowanie i udział w planowaniu oraz nadzorowanie niezbędnych przedsięwzięć organizacyjno-technicznych zmierzających do zapewnienia samoobrony ludności;
8. nadawanie przydziałów organizacyjno-mobilizacyjnych do służby w formacji, wzywanie do odbycia ćwiczeń oraz wydawanie zaświadczeń i dokumentów związanych z odbywaniem służby w formacji;
9. wykonywanie innych zadań wynikających z odrębnych przepisów lub zleconych przez przełożonych.

Komendant zakładowej formacji obrony cywilnej podlega bezpośrednio kierownikowi zakładu pracy, przy którym formacja została powołana.

W razie utworzenia zakładowej komendy obrony cywilnej komendanci zakładowych formacji podlegają zakładowemu komendantowi obrony cywilnej.

Komendant terenowej formacji obrony cywilnej podlega bezpośrednio właściwemu terenowo szefowi obrony cywilnej. W razie utworzenia gminnej komendy obrony cywilnej komendanci terenowych formacji podlegają gminnemu komendantowi obrony cywilnej.

Gminne lub zakładowe komendy obrony cywilnej tworzy się na zasadzie dobrowolności celem usprawnienia dowodzenia większą ilością formacji.

Zasady opracowywania planów działania formacji

Dla powołanej formacji obrony cywilnej opracowuje się plan działania formacji.

Plan działania formacji obrony cywilnej składa się z dwóch części:

- ⇒ części opisowej;
- ⇒ części graficznej.

W części opisowej planu uwzględnia się:

- 1/ strukturę organizacyjną formacji;
- 2/ etat / obsadę osobową /;
- 3/ wyposażenie;
- 4/ harmonogram osiągania gotowości do działania;
- 5/ plan alarmowania / powiadamiania / członków formacji;
- 6/ zadania;
- 7/ inne dane wynikające ze specyfiki i przeznaczenia formacji.

W części graficznej planu uwzględnia się:

- 1/ miejsce formowania formacji;
- 2/ miejsca /rejony/ rozmieszczenia;
- 3/ drogi marszu;
- 4/ kalkulacje czasowe;
- 5/ zamiar prowadzenia akcji ratunkowej;
- 6/ źródła zaopatrywania.
- 7/ elementy infrastruktury OC.

Część graficzną planu opracowuje się:

- ⇒ w zakładach pracy - na planie zakładu;
- ⇒ w gminach - na planie lub mapie w skali 1:25 000;
- ⇒ w starostwach - na mapie w skali 1 : 50 000;
- ⇒ w województwach - na mapie w skali 1 :100 000.

Plan działania formacji opracowuje się w jednym egzemplarzu, podpisują go komendanci formacji, a zatwierdzają:

- 1/ w zakładzie pracy - kierownik zakładu pracy;
- 2/ w gminie, starostwie i województwie - szef obrony cywilnej.

Plan działania przechowuje organ tworzący formacje.

Formacje obrony cywilnej osiągają pełną gotowość do działania przez rozwinięcie w rejonach formowania, wydanie sprzętu i wyposażenia członkom formacji oraz osiągnięcie gotowości do wykonania określonych zadań w czasie:

1/ po zrealizowaniu przedsięwzięć stanu gotowości obronnej państwa czasu kryzysu:

a/ przez zakładowe formacje obrony cywilnej,

- w godz. pracy 2 - 3 godz.

- po godz. pracy 4 - 8 godz.

b/ przez terenowe formacje obrony cywilnej - w ciągu 4 - 6 godzin;

2/ bezpośrednio ze stałej gotowości do działania:

a/ przez zakładowe formacje obrony cywilnej:

- w godz. pracy - w ciągu 4 - 6 godz.

- po godz. pracy - w ciągu 6 - 12 godz.

b/ przez terenowe formacje obrony cywilnej - w ciągu 6 - 12 godzin.